

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Předložky s významem příčinným, přípustkovým, účelovým a podmínkovým v současné francouzštině (kontrastivní korpusová analýza)

Diplomantka: Olga Janischová, DiS.

Pracoviště: Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Vedoucí práce: doc. PhDr. Ondřej Pešek, Ph.D.

Rozsah: 130 stran vč. bibliografie

Cílem předkládané bakalářské práce je pomocí paralelního korpusu zjistit, jaké české respondenty typicky odpovídají francouzským předložkám s kauzálním významem v nejširším slova smyslu.

V teoretické části nejprve autorka vymezila předložky v rámci ostatních slovních druhů (kap. 1.1.), shrnula jejich morfologii (kap. 1.2.) a syntaktické fungování (kap. 1.3.). Sémantiku předložek nejprve představila souhrnně v kap. 1.4. a individuálně pak význam jednotlivých předložek postihla v pasáži pokrývající kapitoly 1.6. – 1.10 (s. 45-56). Stručněji též představila předložky české (kap. 1.11.).

V empirické části se v korpusu Intercorp pokusila vyhledat zejména předložky a předložková sousloví se specifickým významem, registrovala jejich české ekvivalenty a výsledky pro každou předložku přehledně shrnula, často i formou sloupcového grafu.

Práce je velmi rozsáhlá – délkou by bez problémů splnila požadavky dokonce na práci diplomovou – a také způsobem zpracování poměrně zdařilá, cíle se autorce podařilo naplnit. Velký rozsah s sebou bohužel přinesl také určité nepřesnosti, které se níže pokusím ilustrativně shrnout:

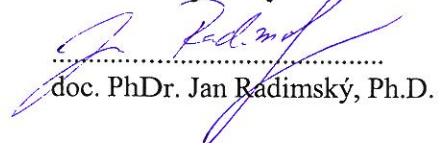
- 1) V práci najdeme nepřesnosti či chyby formulační a jazykové. Např. *lingvistické* (sic! spíše „jazykové“) jednotky netvoří *itinerář* přirozeného jazyka, autorka patrně měla na mysli *inventář* (s. 14). Fr. *habiter au-delà de l'océan* není *nad oceánem*, ale spíše *za oceánem* (s. 31). Příklad *mets un bon disque pour danser avec toi* (s. 35) nedává dost dobrý smysl, logičtější by bylo *...pour danser avec moi* s interpretací „aby sis se mnou zatancoval(a)“. Na s. 19 užívá autorka česko-francouzský hybridní termín *syntagmata „parallèles“*, kterému nerozumím; atp.
- 2) Pokud jde o otázky teoretické lingvistiky, našel jsem v práci několik zajímavých sporných bodů k diskusi:
 - Na s. 14 autorka tvrdí s odkazem na A. Mardala, že lexikální kategorie (tj. autosémantika) jsou všechna predikativní. Proč? V jakém smyslu jsou např. konkrétní substantiva predikativní?
 - Na s. 18 překládá autorka termín *complément* do češtiny jako *předmět přímý* či *nepřímý* (*Předložka je gramatické neohebné slovo, které pomáhá konstruovat předmět přímý či nepřímý*). Myslím, že takový překlad není korektní a navíc v daném kontextu nedává smysl – skutečně pomáhá předložka ve francouzštině konstruovat přímý předmět?
 - Pokus vymezit terminologický obsah termínu *préposition* pomocí etymologie (s. 13) není úplně šťastný: z etymologie se lze dozvědět něco o historii termínů, ale v principu to nemůže být dostatečná báze pro definici současného významu (resp. konceptu) v dnešní vědě. Podobně – a to už je spíše otázka metodologická – nelze říci, že (jeden) příklad na s. 13 *potvrzuje* teorii (tj. tvrzení, že předložka se nachází *před* „slovem či souslovím“), může ji nanejvýš ilustrovat. Pro protipříklady nemusíme ostatně chodit daleko – jeden francouzský uvádí sama autorka na s. 22 (*et cela cinq années durant*).
- 3) Z hlediska metody hledání v korpusu nejsou zcela v pořádku regulární výrazy použité pro identifikaci jednotlivých předložek. Např. pro vyhledání sekvence *à cause de* v různých tvarech použila autorka následující regulární výraz:
[lemma="à"][word="cause"][lemma="de"][lemma="du"][lemma="des"]
Formy *de*, *du*, *des* jsou však v korpusu slovními tvary (atribut „word“), nikoli lemmaty (atribut „lemma“). Shodou okolností dal tento dotaz zhruba žádané výsledky – lemma *des* totiž sice v Intercorp v9 neexistuje, ale lemma *du* ano a pokrývá i slovní tvary *des*. Faktem však je, že stranou zůstaly tvary elidované předložky *de* s neurčitým členem v singuláru, tj. *d'un*, *d'une*, které tento dotaz nepokrývá.

Vzhledem k velkému rozsahu práce je nicméně třeba konstatovat, že uvedené nepřesnosti vyvažuje ohromné množství dobře zpracovaného materiálu.

Po formální stránce práce odpovídá požadavkům.

Závěr:

Předkládanou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako **výbornou**.

.....
doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

V Českých Budějovicích, dne 30. května 2017